

Lublin, 14 kwietnia 2020 r.

RIO – II – 600/52/2019

Pan Jarosław Koczkodaj
Wójt Gminy
21 - 307 Ulan-Majorat 57

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 21 listopada 2019 r. do 14 lutego 2020 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Ulan-Majorat. Protokół kontroli podpisano 28 lutego 2020 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niezatrudnienie zastępcy wójta – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Ewidencjonowanie operacji dotyczących wpływu na wyodrębniony rachunek bankowy dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami niezgodnie z rzeczywistym ich przebiegiem, co skutkowało wykazaniem – w sprawozdaniu Rb-27S za 2018r. – zaniżonych dochodów z tego tytułu (o 1.224 zł) – str. 4-7, 13 i 14 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), w szczególności na kontach służących do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych – na podstawie dokumentów bankowych, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”

Operacje wpływu na wyodrębniony rachunek bankowy opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ewidencjonować w sposób określony w polityce rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej ustawy, mając na uwadze obowiązek wykazania, na podstawie ewidencji księgowej, prawidłowych danych w sprawozdaniu Rb- 27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 z późn.zm.).

- 2.2. *Dokonywanie zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z księgowością banku – str. 7 protokołu.*

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r.

- 2.3. *Dokonywanie zapisów na kontach ksiąg pomocniczych bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego – str. 8-9 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zapewniając identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.4. *Ewidencjonowanie – na kontach podatników – wpłat podatków gotówką pod inną datą niż faktyczna oraz nieuwjęcie na koncie kwoty umorzonych odsetek, wynikającej z decyzji – str.9, 10 i 15 protokołu.*

Zapisów na szczegółowych kontach podatników dokonywać zgodnie ze stanem rzeczywistym, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w tym ujmować kwoty umorzonych odsetek za zwłokę wynikające z decyzji o umorzeniu zaległości podatkowej, w związku z przepisami, na podstawie dowodów wskazanych w przepisach § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Wpłaty podatków dokonywane przez podatników u inkasenta, ewidencjonować pod datą ich pobrania przez inkasenta, mając na uwadze przepisy art. 60 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

- 2.5. *Dokonywanie – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – na podstawie i w wysokości wniesionej wpłaty – str 10 protokołu.*

Przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dokonywać na dany rok budżetowy, w oparciu o wydane zezwolenie lub oświadczenie o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze przepisy art. 11¹ ust. 4 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

- 2.6. *Prowadzenie ewidencji analitycznej gruntów w sposób uniemożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych działek. Nieujęcie w księgach rachunkowych wszystkich gruntów będących własnością gminy. Przypadki niebieżącego ujęcia operacji przychodu środków trwałych – str. 11 protokołu.*

Ewidencję analityczną środków trwałych (w tym gruntów) prowadzić na bieżąco, ujmując w niej wszystkie środki trwałe, w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów majątku trwałego, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, postanowieniami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2019 r. poz. 649 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 2.7. *Wykazanie – w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2018 r. – zawyżonej kwoty zaległości (w dz. 900, rozdz. 90002 § 0490 o 20.910,27 zł) – str. 14 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 z dnia 9 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 z późn.zm.).

- 2.8. *Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2018 r. – skutków obniżenia górnych stawek i udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych (odpowiednio o 290,52 zł i 279,17 zł) oraz zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 245,09 zł). Wykazanie danych w zaokrągleniu do pełnych złotych – str. 17-18 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane w tym sprawozdaniu wyrażać w złotych i groszach, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2018 r. (również w formie elektronicznej) – mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 12 cytowanej „Instrukcji” – oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku

kontroli przeprowadzonej przez RIO.

- 2.9. *Prowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w sposób uniemożliwiający ustalenie kwot poszczególnych dotacji według jednostek – str. 68-69 protokołu.*

Ewidencję szczegółową do konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie wartości przekazanych dotacji według jednostek oraz przeznaczenia tych środków, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 3.1.1. *Nieopodatkowanie nieruchomości podatkiem od nieruchomości – str. 23-24 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.).

Ustalić stan prawny nieruchomości wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 i art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

- 3.1.2. *Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości osoby fizycznej, prowadzącej działalność gospodarczą, na zasadach określonych dla osób prawnych – str. 26 protokołu.*

Osoby fizyczne opodatkowywać w drodze decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego, przepisów art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

- 3.1.3. *Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym i leśnym gruntów stanowiących współwłasność – str. 26 protokołu.*

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) oraz art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.).

Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Grunty stanowiące odrębną własność osób fizycznych opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

3.1.4. Przypadki niepobierania odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu lokali użytkowych – str. 31 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych egzekwować odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

3.1.5. Niewydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w sytuacji wniesienia przez przedsiębiorcę opłaty dodatkowej w zaniżonej wysokości – str. 32-33 protokołu.

Wydawać decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania opłaty za korzystanie z zezwolenia w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 bądź art. 11¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), nie wniesie raty opłaty powiększonej o 30% tej opłaty, stosownie do przepisów art. 18 ust. 12b cytowanej ustawy, w związku z art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieprawidłowe obliczenie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca (skutkujące wypłaceniem go w zawyżonej wysokości ogółem o 22.323,63 zł) – str. 37-38 protokołu.

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca, w tym w związku z nawiązaniem lub rozwiązaniem stosunku pracy w jego trakcie, obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożyć przez liczbę godzin nieobecności pracownika, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

Rozważyć wystąpienie do byłego pracownika o dobrowolny zwrot nadpłaconej kwoty lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie i wypłacenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.).

3.2.2. Pomniejszenie podstawy dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 r. o nieprawidłowo obliczone wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z tytułu urlopu okolicznościowego – str. 38 - 39 protokołu.

Wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z tytułu urlopu okolicznościowego obliczać dzieląc dzieląc podstawę wymiaru – ustaloną zgodnie z przepisami § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.) – przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, za który została ustalona ta podstawa, a następnie mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie nieobecności w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym

pracownika rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie pracował, stosownie do przepisów § 6 pkt 4 i § 9 ust. 1 tego rozporządzenia, w związku przepisami § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie nie wykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 927).

Pracownikom korzystającym z usprawiedliwionej nieobecności w pracy pomniejszać podstawę naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego o wynagrodzenie za czas tej nieobecności, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1872).

Rozważyć wystąpienie do pracowników o dobrowolny zwrot zawyżonych kwot wynagrodzenia lub ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie i wypłaceni, stosując zasady działu piątego ustawy Kodeks pracy.

3.2.3. Nieudzielenie – wójtowi gminy – niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 2017 r. w terminie ustawowym – str. 41 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy Kodeks pracy.

3.2.4. Przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań (20 listopada 2018 r. w dz. 754 rozdz. 75412 § 6060 o kwotę 6.519 zł). Zmniejszenie planu wydatków w tej klasyfikacji (13.12.2018 r.) poniżej kwoty poniesionych już wydatków i zaciągniętych zobowiązań – str. 46-48 protokołu.

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych. Nie dokonywać zmian planu wydatków poniżej kwoty poniesionych wydatków i zaciągniętych zobowiązań, mając na uwadze przepisy art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 tej ustawy.

3.2.5. Wypłacenie wykonawcy – zamówienia pn. „Przebudowa kotłowni w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Ulanie-Majoracie” – wynagrodzenia w wysokości umownej, mimo niewykonania części robót – str. 61-62 protokołu.

Wykonawców robót budowlanych rozliczać zgodnie z zawartymi umowami, dokonując zapłaty jedynie za roboty faktycznie wykonane i znajdujące potwierdzenie w dokumentacji projektowej i powykonawczej, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Ulan-Majorat